

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104921,Stanislaw-Szymanski-ur-1-listopada-1898-we-wsi-Gzinka-Lyszkwiec-pow-Lowicz-zm-3.html>
03.05.2024, 18:16

Stanisław Szymański (ur. 1 listopada 1898 we wsi Gzinka Łyszkowiec, pow. Łowicz, zm. 30 maja 1920 pod Kozianami) - plutonowy piechoty.

Dnia 25 V 1920 w bitwie pod Bielkami plut. Szymański Stanisław, dowodząc plutonem KM - otrzymał rozkaz zatrzymania dopóty nieprzyjaciela, dopóki nie wycofa się baon. Plut. Szymański nie zważając na wielkie straty w swym oddziale, zostało się bowiem 4-ech z plut. Szymańskim, wypełnił całkowicie powierzone mu zadanie i na własnych barkach wyniósł jeden z karabinów maszynowych z pola bitwy, gdy pozostali jego ludzie wynieśli drugi karab. maszyn. Tym pełnym bohaterstwa i poświęcenia się czynem plut. Szymański umożliwił odwrót baonu. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, 17 grudnia 1920)

Po ukończeniu szkoły powszechnej w 1912 pracował w gospodarstwie ojca. We wrześniu 1916 (inne dane 1915) wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej i został dowódcą plutonu we wsi Chąsno w powiecie łowickim, używał wówczas pseudonimu „Wieloch”. 11 listopada 1918 na czele plutonu rozbroił stawiających opór niemieckich żandarmów z posterunku w Chąśnie, następnie w Łowiczu. Jeszcze w tym miesiącu wstąpił do Wojska Polskiego, do organizującego się w Łowiczu 30 Pułku Strzelców Kaniowskich, z którym wyruszył na front. Awansował na plutonowego, dowodził plutonem 2 kompanii karabinów maszynowych. Szczególnie odznaczył się w boju pod Bielkami 25 maja 1920, poległ pięć dni później w ataku na Koziany podczas ofensywy Armii Rezerwowej na Białorusi, prawdopodobnie pochowany na polu bitwy.

Stanisław Szymański

Bibliografia

CAW, Kol. VM, Stanisław Szymański, I.482.64-5507; *Kawalerowie Virtuti Militari 1792-1945*.

Słownik biograficzny, t.2: 1914-1921, cz. 2, red. B. Polak, Koszalin 1993, s. 211.